

JEDEN ROK V ŽIVOTĚ VČELY, ANEB CO SE DĚJE VE VČELÍM ÚLE - 4. díl

Seriál o včelách, který čtenáře stručně provází celým včelařským rokem a poskytuje pohled na úžasný život včelího společenství.

ČERVEN

Měsíc dlouhých dní. Počasí je nestabilní, hezké dny střídají i dlouhodobě chladnější a deštivé počasí. Červen rozhoduje, jestli bude med z akátu, z lesních květů a medovice. Ta se vyskytuje za příznivých podmínek, teplých dostatečně vlhkých nocí, bez prudkých ochlazení a při přemnožení příslušných druhů mšic, puklic a červců. Včelař má hodně práce, pokud nevytočil květový med už v květnu, musí točit co nejdříve. Včelstva ještě pořád mají silný stavební pud a matka klade. Červen je ideální měsíc pro chov matek a tvorbu oddělků (nových úlů), je dostatek trubců a probíhají tzv. snubní prolety, během kterých dochází k oplodnění mladé matky. Včelí pastva je bohatá, hojně kvetou ptačí zob, maliníky, ostružiníky, ale také brutnák, svazenka hořčice, ostropestřce, netvařce, hlošiny a také lípa velkolistá a malolistá.

ČERVENEC

Podle včelařského dělení patří červenec do období plného léta a na konci měsíce přechází do podletí. Pokud jsou příznivé podmínky, poskytuje nektar ještě svazenka, hořčice, jetel a slunečnice a také bylinky jako jsou levandule, yzopy, tymián, saturejky, máty nebo dobromysl. V tomto období se ve snůšce může objevit i tzv. melecitóza, která v plástech ztvdne skoro jako beton. Po slunovratu už matka omezuje kladení. V podletí, díky rychle ubývajícím zdrojům, včely začnou slídit po něčem sladkém a může docházet k vykrádání úlů mezi včelstvy. Proto včelař musí vystihnout konec medonosné snůšky, vytočit poslední med a začít včely přikrmovat cukerným roztokem. Někteří včelaři již podruhé netočí a zásoby medu nechávají včelám na zimu.

SRPEN

V srpnu už je po hlavní snůšce. Pro včely ale mají velký význam i kvetoucí byliny vřesu, vrbky, třezalky, bodláky, kukuřičná pole a květinové záhony na zahradách – většina z nich poskytuje velmi důležitý pyl (nepostradatelný zdroj výživy, bez kterého by včely zahynuly) i nektar. Včelař musí včely připravit na zimu, dokrmit tak, aby měly alespoň 20 kg glycidových zásob na úl. Aby se co nejméně zatížily zimní včely, měl by včelař podávat poslední krmnou dávku nejpozději v poslední dekádě srpna. S každým dnem ubývá v úle trubců a včely tyhle darmožrouty z úlů vyhání, protože svůj životní úkol splnili. Posle situace včelař již začíná přeléčovat včely proti varroáze.

Srpem je začátkem nového včelařského roku, a tak se tímto měsícem loučíme s naším seriálem. Proletěli jsme celý včelařský rok a mně jen zbývá popřát včelám nové zapálené včelaře, kteří o ně budou s láskou pečovat, a chápající lidi, kteří jim poskytnou na své zahradě zdroj vody, vysadí jim pylodárné a nektarodárné rostliny, v zahradě nechají kus neposečené trávy nejen jim, ale i ostatnímu hmyzu a motýlům, a kteří si najdou včelaře v blízkém okolí svého bydliště.

Zajímavosti o medu

Medovicové tmavé lesní medy netuhnou, proto si často lidé myslí, že jsou kvalitnější. Jsou ale hůře stravitelné, protože obsahují vysoké procento minerálních látek. Pro regeneraci lidského organismu je ideální **květový med luční**.

Krystalizace (tuhnutí) medu je přirozený proces a známka kvality medu.

Pyl obsahuje prakticky vše, co je pro život včel (i lidí) potřebné – bílkoviny, volné aminokyseliny, nukleové kyseliny, minerální látky, cukry, vitaminy (A, B1, B2, B6, C), tuky, enzymy, vonné chuťové složky, fytoicidní látky (působící antibioticky), vodu, organické kyseliny

Pastuje se především med květový.

Med se míchá, dokud nevznikne pastovitá forma. Mechanická funkce roztříští krystalky medu na menší částice, které se už poté nespojí. Med se tak dobře maže, ale neteče. Udělejte si ho sami doma. Někdo to dělá vařečkou/lžičkou, já metličkami na nejnižší stupeň, nejméně 3x denně cca minutu nebo kdykoliv, když jdu kolem.

Pokud se vám seriál líbil a přáli byste si pokračování – třeba na detailnější téma o včelách a jejich vývoji, něco o včelách samotářkách nebo čmelácích anebo o výchově štěněte, napište mi na ivona.strbikova@seznam.cz.

S úctou a láskou ke včelám připravila: Ing. Ivona Štrbíková, Malínský kulturní a osvětový spolek Včelařka, momentálně bez včel

Zdroje: časopis Včelařství, internet, odborná literatura

Doporučujeme dokument: Všechno dobře dopadne

Pyloodárné a nektarodárné rostliny:

https://www.zahradkari.cz/zo/slapanice/soubor/20181001_nektarodarne_a_pyloodarne_rostliny.pdf

Krystalizace medu – známka kvality: <https://www.vcelarstvi.cz/dokumenty-cms/zkrystalmed-205x290.pdf>